Ο προσευχόμενος νους ζητά ένωση με την καρδιά (Άγιος Ιγνάτιος Μπριαντσανίνωφ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 9 Μαΐου, 2019

Κλείστηκαν οἱ θύρες τῶν αἰσθημάτων: Ἡ γλώσσα σωπαίνει, τὰ μάτια εἶναι σφαλισμένα, τ' αὐτιὰ δὲν ἀκοῦνε τίποτε ἀπ' ὅσα συμβαίνουν γύρω μου. Ὁ νοῦς, ἀποτινάζοντας τὸν ζυγὸ τῶν γήινων λογισμῶν, ντύνεται τὴν προσευχὴ καὶ κατεβαίνει στὸν ἐσωτερικὸ θάλαμο τῆς καρδιᾶς. Ἡ θύρα, ὅμως, τοῦ θαλάμου εἶναι κλειστή. Παντοῦ σκοτάδι, σκοτάδι ἀπροσπέλαστο. Καὶ ὁ νοῦς, καθὼς βρίσκεται σὲ ἀπορία, ἀρχίζει νὰ χτυπᾶ μὲ τὴν προσευχὴ τὴ θύρα τῆς καρδιᾶς. Στέκεται ὑπομονετικὰ μπροστά της καὶ τὴ χτυπᾶ· περιμένει· πάλι χτυπᾶ· πάλι περιμένει· πάλι προσεύχεται... Καμιὰ ἀπάντηση, καμιὰ φωνὴ δὲν ἀκούγεται! Νεκρικὴ ἡσυχία, ταφικὴ σιωπὴ καὶ ζοφερὸ σκοτάδι. Ὁ νοῦς φεύγει ἀπὸ τὴ θύρα τῆς καρδιᾶς λυπημένος, θρηνώντας πικρὰ καὶ ζητώντας παρηγοριά. Δὲν τοῦ ἐπιτράπηκε νὰ σταθεῖ μπροστὰ στὸν Βασιλέα τῶν βασιλέων μέσα στὸ ἁγιαστήριο τοῦ ἐσωτερικοῦ θαλάμου τῆς καρδιᾶς.

— Γιατί; Γιατί ἀπορρίφθηκες;

— Ἐπειδὴ ἔχω πάνω μου τὴ σφραγίδα τῆς ἁμαρτίας. **Ἡ συνήθεια νὰ σκέφτομαι τὰ γήινα μοῦ ἀποσπᾶ τὴν προσοχή**. Δὲν ἔχω μέσα μου δυνάμεις, γιατί δὲν ἔρχεται νὰ μὲ βοηθήσει τὸ Πνεῦμα, τὸ πανάγιο καὶ πανάγαθο Πνεῦμα. Αὐτὸ ἀποκαθιστᾶ τὴν ἑνότητα τοῦ νοῦ, τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ σώματος, ποὺ διασπάστηκε μὲ τὴ φοβερὴ πτώση τοῦ ἀνθρώπου. **Μάταιες εἶναι οἱ προσωπικές μου προσπάθειες μόνες τους, χωρὶς τὴν παντοδύναμη, δημιουργικὴ βοήθεια τοῦ Πνεύματος**. Ἐκεῖνο, βέβαια, εἶναι ἀπέραντα φιλάνθρωπο καὶ πολυέλεο, ἀλλὰ ἡ δική μου ψυχικὴ ἀκαθαρσία δὲν Τὸ ἀφήνει νὰ μὲ πλησιάσει. Θὰ λουστῶ, λοιπόν, στὰ δάκρυα, **θὰ καθαριστῶ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μου μὲ τὴν Ἐξομολόγηση, δὲν θὰ προσφέρω στὸ σῶμα μου τροφὴ καὶ ὕπνο, ποὺ ἡ πλησμονὴ τους γεννᾶ στὴν ψυχὴ τὸ σαρκικὸ φρόνημα. Ντυμένος ὅλος μὲ τὸν θρῆνο τῆς μετάνοιας θὰ πλησιάσω τὴ θύρα τῆς καρδιᾶς μου.** Ἐκεῖ θὰ σταθῶ ἤ θὰ καθήσω σὰν τὸν τυφλό τοῦ Εὐαγγελίου καί, ὑπομένοντας τὸ βάρος καὶ τὴ θλίψη ποὺ προξενεῖ τὸ σκοτάδι, θὰ φωνάζω δυνατὰ σ' Ἐκεῖνον ποὺ μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσει: «Ἐλέησέ με!» (1).

Κατεβαίνει, λοιπόν, ὁ νοῦς στὸν ἐσωτερικὸ θάλαμο τῆς καρδιᾶς, στέκεται ἐκεῖ μπροστὰ καὶ ἀρχίζει νὰ φωνάζει δυνατὰ μὲ δάκρυα. Μοιάζει μ' ἕναν τυφλό, ποὺ δὲν βλέπει τὸ ἀληθινὸ καὶ ἀνέσπερο φῶς, καὶ μ' ἕναν κωφάλαλο, ποὺ δὲν ἔχει οὔτε λαλιὰ οὔτε ἀκοὴ πνευματικὴ (2). Αἰσθάνεται ὅτι εἶναι πραγματικὰ τυφλὸς καὶ κωφάλαλος,

ὅτι στέκεται μπροστὰ στὴν πύλη τῆς Ἰεριχώ —τῆς καρδιᾶς, ποὺ τὴν κατοικοῦν οἱ ἁμαρτίες— καὶ ὅτι περιμένει τὴ θεραπεία του ἀπὸ τὸν Σωτήρα, ποὺ δὲν Τὸν βλέπει, ποὺ δὲν Τὸν ἀκούει καὶ ποὺ ἐντούτοις Τὸν φωνάζει, καθὼς βρίσκεται στὴν τραγικὴ αὐτὴ κατάσταση. Τὸ ὄνομά Του δὲν τὸ γνωρίζει- «Υἱὸ τοῦ Δαβὶδ» (3) Τὸν ὀνομάζει: Ἡ σάρκα καὶ τὸ αἷμα δὲν μποροῦν νὰ τιμήσουν τὸν Θεὸ ὡς Θεὸ (4).

— Δεῖξτε μου τὸν δρόμο ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ περάσει ὁ Σωτήρας!

— Ὁ δρόμος αὐτὸς εἶναι ἡ προσευχή, ὅπως λέει σὲ κάθε ἄνθρωπο ὁ Θεός, τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη: «Ἐμένα μὲ δοξάζει ἡ προσφορὰ ὑμνωδίας, καὶ σ’ ὅποιον βαδίζει αὐτὸν τὸν δρόμο θὰ δείξω τὴ σωτηρία μου» (5).

— Πέστε μου, πότε θὰ περάσει ὁ Σωτήρας; Τὸ πρωί, τὸ μεσημέρι ἤ τὸ βράδυ;

— «Νὰ εἶστε ἄγρυπνοι, γιατί δὲν ξέρετε ποιὰ μέρα θὰ ἔρθει ὁ Κύριος σας» (6).

Ὁ δρόμος εἶναι γνωστός, μὰ ἡ ὥρα ἄγνωστη! Θὰ μείνω ἔξω ἀπὸ τὴν Ἰεριχώ, ὄρθιος ἤ καθισμένος στὴν πύλη τῆς πόλης, ἔχοντας στὸν νοῦ μου τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «Ὁ Ἰησοῦς, γιὰ νὰ ἐξαγνίσει τὸν λαό Του μὲ τὸ ἴδιο Του τὸ αἷμα, θανατώθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πύλη. Ἂς πᾶμε, λοιπόν, κι ἐμεῖς κοντά Του, ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο (δηλαδὴ τὸν κόσμο τῆς ἁμαρτίας), καὶ ἂς ὑποστοῦμε τὸν ἴδιο μ’ Αὐτὸν ἐξευτελισμὸ» (7).

Ὁ κόσμος παρέρχεται (8), τίποτα δὲν εἶναι μόνιμο σ’ αὐτὸν οὔτε κἄν μὲ πόλη δὲν πρέπει νὰ τὸν παρομοιάζουμε, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ χωριό. Θ’ ἀφήσω, λοιπόν, τὴν περιουσία μου, στὴν ὁποία ἔχω προσκολληθεῖ καὶ τὴν ὁποία ὅλοι ἐγκαταλείπουν ὅταν πεθαίνουν, συχνὰ καὶ πρὶν πεθάνουν. **Θ’ ἀφήσω τὶς τιμὲς καὶ τὴ δόξα, ποὺ χάνονται. Θ’ ἀφήσω τὶς ἡδονὲς τῶν αἰσθήσεων, ποὺ ἀφαιροῦν κάθε ἱκανότητα γιὰ πνευματικὲς ἀσκήσεις καὶ ἐνασχολήσεις**. «Γιατί δὲν ἔχουμε ἐδῶ μόνιμη πολιτεία, ἀλλὰ λαχταροῦμε τὴ μελλοντικὴ» (9), ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀποκαλυφθεῖ ἀπὸ τώρα στὴν καρδιά μου μὲ τὸ ἔλεος καὶ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτήρα μου.

Ὅποιος δὲν ἀνέβει πνευματικὰ στὴ μυστικὴ Ἱερουσαλὴμ πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του, αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ ἐπιτραπεῖ στὴν ψυχή του, μετὰ τὴν ἔξοδό της ἀπὸ τὸ σῶμα, νὰ μπεῖ στὴν οὐράνια Ἱερουσαλήμ. Τὸ πρῶτο εἶναι προϋπόθεση τοῦ δευτέρου (10).

———————

1. Λουκ. 18:38, 39.

2. Πρβλ. Μάρκ. 7:32.

3. Λουκ. 18:39.

4. Πρβλ. Α΄ Κορ. 15:50.

5. Ψαλμ. 49:23.

6 Ματθ. 24:42.

7. Ἑβρ. 13:12-13.

8. Α' Ἰω. 2:17.

9. Ἑβρ. 13:14.

10. Πρβλ. Ὁσίου Ἡσυχίου τοῦ Πρεσβυτέρου. Πρὸς Θεόδουλον λόγος ψυχωφελὴς καὶ σωτήριος περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς κεφαλαιώδης, δ', ριζ'.

("Ἀσκητικὲς Ἐμπειρίες", τόμος Β, ἐκδόσεις Παρακλήτου)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: agiazoni.gr*)*